



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส29198 ส.ก.๖๖
รับที่ : ธ16918/61 ก.ก. ✓
วันที่ : 05 ต.ค. 61 เวลา : 9:27

ที่ กค ๑๐๐๖/๑๖๕๔๓

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานประจำปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๑) ของธนาคารแห่งประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ภาพถ่ายหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.ผปร.(๑๑) ๑๘๔๐/๒๕๖๑
ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑

ด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ขอเสนอรายงานประจำปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๑) ของ ธปท. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ (พ.ร.บ. ธปท.) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธปท. ๑ บัญญัติว่า “ทุกหกเดือนให้ ธปท. จัดทำรายงานสภาพเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงานและประเมินผล เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ ให้จัดทำรายงานภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน และวันที่ ๓๑ ธันวาคมของทุกปี”

๒. สาระสำคัญของรายงานประจำปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๑) ของ ธปท.

รายงานประจำปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๑) ของ ธปท. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ประกอบด้วยเนื้อหา ๒ ส่วน ได้แก่ ภาพเศรษฐกิจ และการดำเนินการของ ธปท. ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๑ สรุปภาวะเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งแรกปี ๒๕๖๑ ขยายตัวได้ร้อยละ ๔.๘ จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีแรงขับเคลื่อนมาจากอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศ การส่งออกขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งการส่งออกสินค้าและบริการ สอดคล้องกับเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่ต่อเนื่องและจำนวนนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากจีน อาเซียน และอินเดียที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น สำหรับการบริโภคภาคเอกชนขยายตัว

/ ต่อเนื่อง ...

ต่อเนื่องในทุกหมวดการใช้จ่ายสอดคล้องกับกำลังซื้อของครัวเรือนที่มีทิศทางดีขึ้น การลงทุนภาคเอกชนปรับตัวดีขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ และความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจที่ดีขึ้น ส่วนการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวและยังเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สำหรับภาวะการเงินยังอยู่ในระดับผ่อนคลายต่อเนื่อง ซึ่งมีส่วนช่วยสนับสนุนอุปสงค์ในประเทศให้ขยายตัวได้อย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง

เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินในประเทศโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปรับเพิ่มขึ้นจากราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศที่สูงขึ้นตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก สำหรับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานปรับเพิ่มขึ้นบ้างจากกลุ่มที่ไม่ใช่อาหารเป็นสำคัญ โดยแรงกดดันด้านอุปสงค์ แม้จะอยู่ในระดับต่ำ แต่ก็ทยอยปรับเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ ด้านอัตราการว่างงานปรับลดลงจากการจ้างงานในภาคการเกษตรและภาคการผลิตที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออก

เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องและสามารถรองรับความผันผวนของตลาดการเงินโลกได้ โดยสะท้อนจากดุลบัญชีเดินสะพัดที่เกินดุลต่อเนื่อง สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) อยู่ในระดับต่ำ และสัดส่วนเงินทุนสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้นที่มากกว่าเกณฑ์สากล สำหรับค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐมีแนวโน้มอ่อนค่าลง สอดคล้องกับทิศทางของสกุลเงินส่วนใหญ่ในภูมิภาค โดยเป็นผลมาจากค่าเงินดอลลาร์สหรัฐที่ปรับแข็งขึ้นจากการที่เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาขยายตัวดี และทิศทางดอกเบี้ยนโยบายและผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่ปรับสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ค่าเงินบาทอ่อนค่าในอัตราที่น้อยกว่าสกุลเงินส่วนใหญ่ในภูมิภาค ทำให้ดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate : REER) แข็งค่าขึ้นเล็กน้อยจากปลายปีก่อน

๒.๒ การดำเนินงานของ ธปท.

๒.๒.๑ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายการเงิน

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ดำเนินนโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น (Flexible Inflation Targeting) ที่ให้ความสำคัญกับการรักษาเสถียรภาพทางราคาเป็นเป้าหมายหลัก ควบคู่กับการดูแลเศรษฐกิจให้เติบโตได้อย่างมีศักยภาพ และการรักษาเสถียรภาพระบบการเงินของประเทศ โดยคณะกรรมการได้มีมติอนุมัติให้ใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีที่ร้อยละ ๒.๕ ± ๑.๕ เป็นเป้าหมายนโยบายการเงินสำหรับระยะปานกลางและสำหรับปี ๒๕๖๑ ตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง กนง. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เนื่องจากเป้าหมายดังกล่าวเหมาะสมสำหรับรักษาเสถียรภาพด้านราคา และช่วยยืดหยุ่นการคาดการณ์เงินเฟ้อระยะปานกลางของสาธารณชน รวมทั้งเอื้อให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสอดคล้องกับระดับศักยภาพของเศรษฐกิจไทย

การดำเนินนโยบายการเงินในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ กนง. มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ ๑.๕ ในการประชุมทั้ง ๔ ครั้ง โดยได้พิจารณาผลบวกและผลลบของแต่ละทางเลือกนโยบายทั้งในด้าน (๑) ระยะเวลาการเข้าสู่กรอบเป้าหมายของอัตราเงินเฟ้อ (๒) การสนับสนุนให้เศรษฐกิจขยายตัวได้อย่างแข็งแกร่งและยั่งยืน และ (๓) การดูแลความเปราะบางในระบบการเงินที่อาจสะสมในภาวะที่อัตราดอกเบี้ยต่ำเป็นเวลานาน โดย กนง. เห็นว่านโยบายการเงินแบบผ่อนคลายยังมีความจำเป็นที่ช่วยสนับสนุนให้อุปสงค์ในประเทศขยายตัวได้อย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง ซึ่งจะเอื้อให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปทยอยปรับตัวสูงขึ้นและเคลื่อนไหวอยู่ในกรอบเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ กนง. ได้อภิปรายเกี่ยวกับเงื่อนไขและจังหวะเวลาที่เหมาะสมของการเริ่มปรับนโยบายการเงินให้เข้าสู่ภาวะปกติในอนาคต โดยพิจารณาว่า ความจำเป็นของการใช้นโยบายการเงินที่ผ่อนคลายมากอย่างต่อเนื่องเริ่มลดลง และการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อสร้างขีดความสามารถในการดำเนินนโยบายในอนาคต (Policy Space) เริ่มมีความสำคัญมากขึ้น

สำหรับการดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ กนง. ยังคงให้ความสำคัญกับการติดตามและดูแลอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อลดความผันผวนของค่าเงินบาท เพื่อช่วยเอื้อให้ภาคธุรกิจสามารถปรับตัวได้ โดย กนง. ได้เห็นชอบให้ ธปท. เข้ามาดูแลความผันผวนของค่าเงินบาทผ่านการซื้อขายเงินตราต่างประเทศในช่วงที่เงินบาทแข็งหรืออ่อนค่าเร็วจนไม่สอดคล้องกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ หรืออาจนำไปสู่การเก็งกำไรค่าเงินที่รุนแรงผิดปกติได้ อีกทั้งได้เน้นการสื่อสารอย่างต่อเนื่องให้ภาคเอกชนตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนอย่างเหมาะสม และได้สนับสนุนมาตรการต่าง ๆ เพื่อเอื้อให้เงินทุนไหลเข้าและไหลออกมีความสมดุลมากขึ้น นอกจากนี้ กนง. ได้ติดตามการพัฒนาและประเมินความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงินอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจนโยบายการเงิน รวมทั้งมีการประชุมร่วมระหว่าง กนง. กับคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และสนับสนุนการดำเนินงานของ ธปท. เพื่อรักษาเสถียรภาพระบบการเงินอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๒ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายสถาบันการเงิน

๑) การดำเนินงานด้านนโยบายกำกับสถาบันการเงิน

กนส. ดำเนินงานด้านการออกหรือปรับปรุงนโยบายกำกับสถาบันการเงินที่สำคัญ เพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินและความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงยกระดับการกำกับดูแลให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล โดยเน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพ การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล การกำกับดูแลความเสี่ยง การให้บริการอย่างเป็นธรรม และการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบสถาบันการเงิน เช่น การออกหลักเกณฑ์การเตรียมแผนล่วงหน้ารองรับการเสริมสร้างความมั่นคงและแก้ไขปัญหา (Recovery Plan) ของธนาคารพาณิชย์ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหานี้ส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน การปรับปรุงหลักเกณฑ์กำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลของสถาบันการเงิน และกลุ่มธุรกิจการเงิน การออกประกาศและแนวปฏิบัติเรื่อง IT Risk Management การออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม และการออกหลักเกณฑ์ช่องทางการให้บริการของธนาคารพาณิชย์ รวมถึงการยกระดับความพร้อมด้าน Cyber Resilience ของภาคการเงิน และการพัฒนาเครื่องมือรองรับการกำกับตรวจสอบ โดยเข้าตรวจสอบการบริหารจัดการความเสี่ยงด้าน IT ของสถาบันการเงิน และการกำหนดกรอบการกำกับดูแล IT Risk และ Cyber Resilience ในภาคการเงินให้สอดคล้องกัน รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือรองรับการกำกับตรวจสอบความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk Dashboard) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการกำกับตรวจสอบแบบต่อเนื่อง (Ongoing Supervision) และรองรับการกำกับตรวจสอบเชิงรุก (Pro-active) ตลอดจนร่วมงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้ารับการประเมิน Financial Sector Assessment Program (FSAP)

สำหรับด้านการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน กนส. ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการนำนวัตกรรมทางการเงินมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการเงิน เช่น การกำหนดแนวทางการประกอบธุรกิจ Peer-to-Peer Lending การจัดงาน Bangkok FinTech Fair ๒๐๑๘ : SME and Consumer Financial Solution รวมถึงการจัดประชุม High-Level Roundtable Discussion ในหัวข้อ Future Finance : FinTech's Transformative innovations

นอกจากนี้ จากการติดตามและประเมินความเสี่ยงที่มีต่อเสถียรภาพระบบการเงิน พบว่า ระบบการเงินไทยโดยรวมมีเสถียรภาพ ทั้งจากด้านต่างประเทศและระบบสถาบันการเงินที่มีเงินกองทุนอยู่ในระดับสูง อีกทั้งสิ้นเชื่อระบบธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามความเปราะบาง

ในตลาดสินเชื่เพื่อที่อยู่อาศัย รวมถึงภาวะอุปทานคงค้างในตลาดอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ พฤติกรรมการแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้น (search for yield) ยังมีอยู่ โดยเฉพาะผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์

๒) การดำเนินงานด้านการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน

ธปท. มีการจัดทำ Supervisory Stress Test ของระบบ

ธนาคารพาณิชย์ไทย ประจำปี ๒๕๖๑ และประเมินความพร้อมของธนาคารพาณิชย์ไทยในเรื่องการกันสำรองตามมาตรฐานบัญชี IFRS ๙ รวมทั้งประเมินพฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กร (Organization Behavior and Risk Culture : B&C) นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการยกระดับการกำกับดูแลด้าน Cyber Resilience ของภาคการเงิน โดยดำเนินการยกระดับความพร้อมของสถาบันการเงินในการรับมือภัย Cyber และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้าน IT และสร้างความร่วมมือภาคการเงินให้มีความสอดคล้องกัน และผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศภาคการธนาคาร รวมถึงพัฒนาความรู้ ความพร้อม และศักยภาพด้าน Cyber Security ให้กับบุคลากรในภาคการเงินในทุกระดับ

๒.๒.๓ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายการชำระเงิน

ธปท. ดำเนินงานด้านนโยบายระบบการชำระเงินในโครงการต่าง ๆ

ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงของระบบการชำระเงิน และคุ้มครองผู้ใช้บริการชำระเงิน เพื่อให้ระบบการชำระเงินสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาครัฐและเอกชน โดยในครั้งแรกปี ๒๕๖๑ มีความคืบหน้าที่สำคัญ ดังนี้

๑) ธปท. ได้ผลักดันการดำเนินงานภายใต้แผนยุทธศาสตร์

National e-Payment ๒ โครงการ คือ โครงการพร้อมเพย์ และโครงการขยายการใช้บัตร รวมทั้งผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ให้บริการเครือข่ายระดับสากล ได้แก่ American Express, JCB , Master Card, UnionPay International และ Visa พร้อมทั้งสถาบันการเงินผู้ให้บริการเครือข่ายและบริการชำระเงินในไทย ในการพัฒนาและส่งเสริมการใช้จ่ายมาตรฐาน Thai QR Code Payment ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (EMVCo)

๒) ธปท. มีนโยบายส่งเสริมการเชื่อมโยงระบบหรือบริการชำระเงินระหว่างประเทศผ่านผู้ให้บริการทั้งสถาบันการเงิน และผู้ให้บริการชำระเงินที่มีใช้สถาบันการเงิน ร่วมกับธนาคารกลางของประเทศในภูมิภาคอาเซียนผ่านคณะทำงานด้านระบบการชำระเงิน (Working Committee on Payment and Settlement Systems : WC - PSS) ในการผลักดันให้ประเทศสมาชิกมีกฎระเบียบที่รองรับและเอื้อต่อการชำระเงินข้ามประเทศ และมีนโยบายสอดคล้องกัน เพื่อให้ผู้ใช้บริการมีช่องทางในการทำธุรกรรมที่มีความมั่นคงปลอดภัย เข้าถึงง่าย และมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

๓) เพื่อยกระดับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินของประเทศให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามมาตรฐานสากล และดำเนินการตามพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๑ ธปท. และกระทรวงการคลังจึงได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง จำนวน ๒ ฉบับ และประกาศ ธปท. จำนวน ๑๔ ฉบับ

๔) การกำกับดูแลระบบการชำระเงินของไทยตามมาตรฐานสากล โดย ธปท. ได้ดำเนินการปรับปรุงการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบบาทเน็ตตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงและกำกับดูแลระบบการชำระเงินตามมาตรฐานสากล (Principles for Financial Market Infrastructures : PFMIs) และเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินภาคการเงินตามโครงการ FSAP โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลก (World Bank)

๓. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า ธปท. ได้จัดทำรายงานสภาพเศรษฐกิจและการดำเนินงานของ ธปท. ตามที่ พ.ร.บ. ธปท. กำหนดแล้ว ซึ่งมีการดำเนินงานที่ครอบคลุมทั้งนโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน และนโยบายระบบการชำระเงิน จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบรายงานประจำปี (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๑) ของ ธปท. ตามมาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธปท. ฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๓๔

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ panithan_s@mof.go.th